

ТЫЗЭКЬОТМЭ – ТЫЛЪЭШ!

Адыгэ макъ

Голос
адыга

1923-рэ ильесим
гъэтхапэм
къышегъэжьагъэу къидэклы

№ 224 (21953)

2019-рэ ильес

ГЪУБДЖ

ТЫГЪЭГЪАЗЭМ и 10

ОСЭ ГЪЭНЭФАГЪЭ ИИЭП
къихэтыгъэхэр ыкъи
нэмыхъ къэбархэр
тисайт ижъугъотштыхъ

WWW.ADYGVOICE.RU

6 +

Адыгэ Республикаэм и Правительствэ игъээзет

Проектхэм ягъэцэкІэн тегущыЛагъэх

Стратегическе хэхъоныгъэмкэ
ыкъи лъэпкъ проектхэмкэ
УФ-м и Президент дэжь щызэ-
хащэгъэ Советым и президиум
изэхэсигъоу тыгъуасэ щыла-
гъэм тхамэтагъор щызэри-
хагъ Урысые Федерации и
Премьер-министрэу Дмитрий
Медведевым.

джещхэр къадыхэлъитэгъэнхэм
мехъанешхо зэрилэр Дмитрий
Медведевым къытуагъ. Жыы
хъугъэ унэхэм арысхэр гъеко-
шыгъэнхэм ипрограммэ зэрифэ-
шушаашу гъэцкіэгъэным анал
зэрэтийр къихигъэшыгъ.

Адыгейим и Лышхъэу Къум-
пыйл Мурат зэхэсигъом үүж
къизэриуагъэмкэ, пыдзэфэ
пытэхэм ягъэзеклон фытегъэ-
псыхъэгъэ системакэм республика
техъагъ нахь мышлэми,
шъолтыр операторым иофшэн
зэрэзэхищэрэм лъыпльэгъэн,
цыфхэм зэпхыныгъэ адьрялен
фае. Шъолтыр проектэу «Псы
къабз» зыфиорэм къадыхэл-
лытагъэу псыр зыукъэбзыре
еклонлакъэр шъолтырим щагъэ-
федэн гухэл щыл. Джащ фэдэу
республикэм ипсэуплэ 50-мэ
ащыл псыр зыщаугъоирэ псэ-
уальхэр агъэцэкэхъинхэу ыкъи
ашынхэу агъенафэ.

Проектэу «Псэуплэр ыкъи
Іэрыфэгъу къэлэ щылакъэм»
къадыхэлъитагъэу 2024-рэ ильес-
сим нэс аварийнэ фондым
шыпсэурэ нэбгырэ 425-мэ псэуплэ
арагъэгъотынэу щыт. Аш
сомэ миллион 239-м ехъу пэуя-
гъэхъянэу ары. Мы ильесымкэ
къэгъэльгъонэу агъэнэфагъэм
республикэр къэхъагъ.

Шъолтыр проектэу «Шэпхэ-
шухэр адиштэрэ къэлэ щылакъэм»
игъэцкіэн мы ильесым
сомэ миллион 251-м ехъу пэуя-
гъэхъагъ. Общественне чыпэлэ
22-мэ ыкъи щагу 35-мэ язэте-
гъэпсихъанкэ иофшэнэр про-
цент 90-м клахъэу муниципа-
литхэм ащагъэцклагъ. Республика
ипашэ къизэриуагъэмкэ,
ильесым ыкъем нэс мыль-
кур зэкэ гъэфедэгъэн фае.

— Лъэпкъ ыкъи шъолтыр
проектхэм къадыхэлъитэгъэ
лъэнэйко пэччь дгъэцкэнир
пшъэрэйт шхъацу щыт. Ахэр
зэшхыгъэ зэрэхъурэм ельы-
тыгъ цыфхэм ящылакъ-псэ-
укъ зыфдэштыр, — къытуагъ
Къумпыйл Мурат.

ТХЬАРКЬОХЬО Адам.

Лъэпкъ проектхэу «Экологи-
ер», «Псэуплэр ыкъи Іэрыфэгъу
къэлэ щылакъэм» зыфиоххэрэ
къэралыгъом ишъолтырхэм
ащыгъэцклагъэхэ зэрэхъурэм,
гъехъагъэхэм адаклоу щыклагъ-
эу, гумэкыгъоу щылхэм, ахэр
дэгээзыхъыгъэнхэмкэ шлэгъэн
фаехэм къэзэрэугоицагъэр
атегущылагъэх. Видеоселектор
шыкъэм тетэу клогъэ иофхъа-

бзэм хэлэжьагъ Адыгэ Республикаэм и Лышхъэу Къумпыйл
Мурат.

УФ-м и Правительствэ и
Тхаматэ проект пэччь шхъа-
фэу къыщыуцугъ, ахэр къэралыгъом щызэшохыгъэхэ зэрэхъурэм
къэлакъу ахэр аш тэхъагъэхэ фэхъазырых.
Ау мы лъэнхъомкэ гумэкыгъоу
зидэштырэ субъектхэр щылех.

Проектэу «Псэуплэр ыкъи Іэ-
рыфэгъу къэлэ щылакъэм» игъэ-
цкіэн лъэнхъомкэ шхъацу къы-
дыхэлъитагъэр цыфхэм псэу-
пхэр зэрагъэгъотынэмкэ
ипотекэу къирахырэм процен-
тэу пылтыр къегъэхыгъэнэр
ыкъи къэгъэльгъонэу гъэнэфагъэм
нэгъэсигъэнэр ары. Нэпэрэ
мафэм ехъулэу банхэм ащыл-
хэм чыфхэу къатырэ 2020-рэ
ильесим щылэн фэе къэгъэль-
гъонхэм аклэхъэ. Аш даклоу
унакъу ашыхэрэм еджаплэхъэр,
къэлэцыкъу ыгъылэхъэр, сымэ-

пхэр зэрагъэгъотынэмкэ
ипотекэу къирахырэм процен-
тэу пылтыр къегъэхыгъэнэр
ыкъи къэгъэльгъонэу гъэнэфагъэм
нэгъэсигъэнэр ары. Нэпэрэ
мафэм ехъулэу банхэм ащыл-
хэм чыфхэу къатырэ 2020-рэ
ильесим щылэн фэе къэгъэль-
гъонхэм аклэхъэ. Аш даклоу
унакъу ашыхэрэм еджаплэхъэр,
къэлэцыкъу ыгъылэхъэр, сымэ-

Спортым ил Йыхъужь тегъэгушхо

Дунаим самбэмкээ изэнэкъокуу гьогогу 11 дышъэр кыышызыхыгъэу, Урысыем и Къэралыгъо Думэ идепутатэу Хъасанэко Мурат ишүхъафтынхэр зэрыллыгъэ зэлүүкэгъухэр Адыгэ Республикаам спорт Унэшхоу «Ошутенэм» щыкъуагъэх.

Зэхахъэр игъэкотыгъэу кызыгуяхыгъ. Урысыем ишъолырхэм ябэнаклохэр зэкүжьеу фэпагъэхэу пчэгум къихъагъэх. Пчыхъэзэхахъэр зезышэрэ Тиешь Светланэ Хъасанэко Мурат дунаим, Европэм язэнэкъокуухэм дышъэ медаль 20-м нахьыбэ къызэррашихыгъэр Къэралыгъо Думэм идепутатэу зэрещтыр, хэгъэгум иофигъохэм ягъецкіэн зэрэхлахъэрэр, самбэр Олимпиадэ

джэгунхэм спорт льэпкъеу ахагъэхъанымкээ егъэжкаплехэр зэрашигъэхэр, спортым щыцэрилохэр зэхахъэм зэрэхлахъэрэр кызыгуягъэх.

Ростов, Астрахань, Саратов, Москва, Тульскэ хэкухэм, Краснодар, Ставрополь крайхэм, Ингушетиим, Къэрэшце-Щердже-сым, Къэбэртэе-Белькъарым, Къалмыкыым, Къырым, Чувашиим, Абхазым, Адыгейим ябэнаклохэр алырэгум къытхъагъэх.

Пчыхъэзэхахъэм къэкъуагъэхэм, спортсменхэм Адыгэ Республикаам и Премьер-министре игуадзэу Наталья Широковар АР-м и Лышъхъэу Къумпил Мурат ўцлекэ къафэгүшүагъ, бэнаклохэм гъэхъагъэашынэу афиуагъ.

Урысыем самбэмкээ и Федерации ипащэ игуадзэу, Урысыем изаслуженнэ тренерэу Рудольф Бабаян Урысыем самбэмкээ и Федерации илэшхъэ-

тетэу Сергей Елисеевым ўцлекэ пчыхъэзэхахъэм къышыгүшүагъ, «Ошутенэм» изалтысыпэ нэкл имылэжьеу нэбгырэ шээ пчъягъэ зэнэкъокуухэм зэряпплырэр, Хъасанэко Мурат дунэе спортышхом шүүгээ зэрэшшээрэр хигъэунэфыкыгъэх.

Олимпиадэ джэгунхэм, дунаим, Европэм дышъэр, нэмыкэл медальхэр къащызыхыгъэхэу зэлүүкэгъум зыцээ къы-

щыралуагъэхэр бэ мэхъух: Мудрэнэ Бисльян, Мафэ Билял, Абрам Агамирян, Алхью Сыхъатбый, Армен Биджосян, Мэрэтыкъо Сахьид, Мудрэнэ Аслан, нэмийкхэри.

Наталья Широковар тиспортсменхэм, тренерхэм афэгүшүагъ, ахъщэ шүхъафтынхэр аритыгъэх Ордэн Андзашур, Беданыкъо Рэмэзан, Хъатхъоху Байзэт, Хъабэху Адамэ. Щытхъу ыкчи рэзэнныгъэ тхыльхэр афагъэшшошагъэх спорт еджаплехэм япашхэу Кочева Сусанэ, Бастэ Сэлым, Джармэкъо Нурбый, Делэктэ Адамэ, бэнаклохэу Жаклэмийко Темиркъан, Григорий Саакян, Лъепцлерыши Арамбый, нэмийкхэм.

Дунаим щызэльшээрэ ансамблэу «Мыекъуапэ инэфыльэхэм» льэпкъ къашьохэр дахэу къашыгъэх. Адыгэ Республикаам изаслуженнэ артисткэу Даутэ Сусанэ гум иорэд хъугъэу, адыгэ шэн-хабзэхэм афэгъэхыгъэу Жэнэ Къырмызэрэ Сэмэгу Гощнагъорэ зэдаусыгъэр ыгъэжынчыгъ.

Шъольырхэм яспортсменхэр алырэгум щыбэнагъэх. Адыгэ им щыщхэм апэрэ чыпли 6, ятлонэрэу чыпли 6, ящэнэрэу чыпли 6 къыдахыгъэх. Дышъэр къэзыхыгъэхэр Лыххурэе Мурат, Кобл Рэмэзан, Тыгъужь Тлахыр, Хъакъуй Амир, Дышэзкэл Айтэч, Тиешу Султан.

— Лъешу сафэрэз зэхэцахкохэм, зэнэкъокуум щыбэнагъэхэм. Самбэм зызэриушшомбүрэм, тиньбжыкхэхэм яэпэлэсэнгъэ зэрэхагъахъорэм сэльэгушло, — къытиуагъ спортышхом илыхъужьеу Хъасанэко Мурат.

Опсэу, Мурат! Тхэм насыпшло, бэгъашэл уешү. О уигъэхъагъэхэр дунаим щашэх, тэтарэгушо.

ЕМТЫЛЛЬ Нурбый.

АР-м и Парламент

Тхылъ шъхъаIэр аштагъ

АР-м и Лышъхъэу Къумпыл
Мурат, федеральнэ ыкIи рес-
публиктэ къулыхъухэм, ведом-
ствэхэм япащэхэр, нэмыххэр
ащ хэлэжьагъэх. Зэхэсигъор
Парламентим и Тхъаматэу Влади-
мир Нарожнэм зэришгэг.

Бюджетыр зыфэдэштүм кытегүщылар Парламентым и Тхъаматэ игуадзэу, бюджет-финанс, хэбзэлахы ыкли экономике политикэмкэ, предпринимательствэмкэ ыкли лэкыб зэпхыныгъэхэмкэ Комитетым ипащэу ющэ Мухъамед. Аш фэгъэхыгъэ законопроектым тегущылэнхэу АР-м и Лышхъяэу Къумпилын Мурат зэхэсигъюм кызыэрэхильхъагъэр, азэрэ еджэгъумкэ аштагъэм джыри кынфагъязэжынми ар клашиакло

кызыға бәзәжэйнин ар кәшашко зәрәфәхъүгъэр ащ кызыуагъ. Федеральне бюджетым кыикләу соме миллиардрэ миллион 297-рэ мин 454-м ехү республикем кыифәклошт. Ар зыпэуагъхъащтым фәгъэхъыигэ гъэтәрәзыжынхәр законопроектым фәшигъяэнхәр ары ащ ушъхъаагъ шъхъяләу фәхъүгъэр.

Іәштә Мухъамәд қызызери үлгемкілә, 2020-рә ильес бюджетын хахъохәмкілә сомә миллиарп 24-ра миллион 485-рә мин

349-рэ зэрэхъүщтүр, хъарджахэр сомэ миллиард 25-рэ миллион 580-рэ мин 76-м ехъүщтых. Прогнозхэмкэ, хэбзэлахьэу үккү мыхбэзэлахьэу сомэ миллиард 11-рэ миллион 556-рэ мин 452-рэ къыхэхъоцт, зымыгтээзжийн мылькоу къыхэлхъяль эхъүщтүр сомэ миллиард 12-рэ миллион 928-рэ мин 896-м ехъүщт, зыщыкээштүр сомэ миллиардрэ миллион 94-рэ мин 727-рэ.

Пстэумкій гээрээзжын 19
проектым къыхалхъэгъагь.
Бюджет-финанс, хэбзэлахь ыкли
экономикэ политикэмкіэ, пред-
принимательствэмкэ ыкли іэ-
кыбыг зэпхыныгэхэмкіэ Коми-
тетым изэхэссыгто ахэм ашы-
тегуушыгаагьэх.

— Ятлонэрэ еджэгүмкіэ ты-
хэпплээнышь, зыпэудгэхъащтыр

зэхэтгүйнэу сомэ миллион 322-рэ мин 946-м ехъурэ зэрэтилагьэм шъущыгүаз, — ыIуагъ Iещэ Мухъамэд. — А ахъщэм щыщэу сомэ миллион 261-м ехъур Гъогу фондым фэкIуагъ. Аш щыщэу миллиони 115-р автомобиль гъогоу зэккэми зэдагъэфедэхэрэм ягъэцкIэжъын пэуагъэхъанэу псэупIэ койхэм атогошарь хъугъя Сома мил-

АР-м и Къэралыгъо Совет — Хасэм я XLIV-рэ зэхэсигъоу илагъэм 2020-рэ ильэс бюджетым ыкли 2021 — 2022-рэ ильэсхэмкэ агз-нэфагъэхэм афэгъэхыгъэ хэбзэгъэуцугъэр щаштагъ.

лион 61-рэ мин 653-м ехүүр министрэхэм я Кабинет илэпэчлэгээнэ фонд хэгэхэхьогъянэу залатштагъа.

ары кызызэриуағъэр.
Зэкіә гъэтэрэзыжынәу кызызхъягъэхәм мылькур зэрафэмыхүгъэм кыыхәкыләкә ашыщхэр кызызэрэзеклагъэклюжыгъэхэр, ау министрэхәм я Кабинеттэрэ гъэтэрэзыжынхәм күэшакто афехъугъэхәмрә ахәм джыри къафагъэзэжынәу зэрэрахъягъэр Парламентым и Тхъамате игуалза кызыуағъэр.

БлэкІыгъэ ильзэхэм афдээр социальнэ фэлօ-фашилэхэм ягъэцэктэн анахь шъхьялэхэм аялышэу бюджетым къышыдалытагь. Цыифхэм яшылэктэ-псэуклэ нахьышу шыгъэнэм фытегъэ-псыхъэгтэ льэпкь проектхэм ягъэцэктэн пэлүхъащтыри шлокл зимилиэ тохжэм аялыш. Ахэм къашыдэлтыгъэхэм япхырышын пае республикэ проектэу агъэнэфагъэхэм апэуагъэхьанэу 2020-рэ ильзэ бюджетым сомэ миллиарди 3-рэ миллион 231-м ехъу къышыдалытагь.

Законопроектым ят^ионэрэ еджгүймкэх хапльэхи, зытегүйшгэхээс үүж зэлстээри кыдэллытагьаа 2020-рэе ильяс бюджетым ыкчи 2021 — 2022-рэе ильэсчэмкэх агъэнэфагъэхээм афагъяхыгчаа хэвзэгнэчилгээр

псэун ылъэкшт ахьщэ анахь mak'ey республикэм щагъэнэфагъэм фэдиз мазэ къэс къыратынэу ыгъэпсын ылъэкштэу ашт къыштэло. Адыгеймкэ ар сомэ 9590-рэ мэхъу. Сабыйм ыныбжь илъесищым нэсыфек'э ахьщэ ӏепылэгъур къыфеклошт. АР-м ӏовшэнымкэ ыкки социальне хэхъоныгъэмкэ иминистрэу Мирзэ Джанбэч къызэриуягъэмкэ, 2020-рэ илъесим ашт фэдэ унагъоу зыфа-гъэлсыштыр 1338-рэ хүчтэй.

Гээпсүүтэйр 1338-рэ хүүшт.
2019-рэ ильэс бюджеттийн зэхжүүлэгчдээгээр фашыгъяа. Ашгийн хахьоу илэр сомёгийн 922-рэ мин 486-кгээгээ нахьыбэх хүүшт.

Къэралыгъо тамыгъэхэм, бюджетым игъэпсын, АР-м и Конституционнэ Хыкум, Йоффшэгъэ ильэсхэр изыгъэкүгъэхэм япенсиехэм, чыпэ зыгъэлорышэжыгъипхэхэм, гъогурьклоным изэхэцэн, тыхээзүүцүххэрэ дунаим икъэухумэнкэ къэралыгъо хэбээ органхэм пшъерэльзүй ялэхэм япхырыщын, зыныбжь имыкъугъэхэм ялофхэм ахэппльэрэ комиссием, нэмыкхэм япхыгъэ законхэм зэхъокыныгъэхэр афэшыгъэнхэм фэгъэхыгъэ законопроектхэм атегущыагъэх, аштагъэх.

Птсэумэ ауж, зэряхбазэу, УФ-м инэмүк субъектхэм яхэбзэихүхээ күулькүхээр клэшакло зыфэхүгъэхэми депутатхэр атегушиагьэх, игью алъытаагьэхэри зыдырамыгъэштагьэхэри ахэм ахэтих.

ХҮҮТ НЭФСЭТ.

*Сурэтихэр А. Гусевым тыри-
хыгъэх.*

«Урысыем ыпс»

Мыш фэдэ цэ зинэ къэралыгъо тыныр УФ-м и Правительствэ и Тхъаматэу Дмитрий Медведевыр къэтхэжки, къэралыгъом ишъолыр зэфэшъхафхэм ащылажъехэй лъепкь

Щытхъур

Урысыем ипчэгу анахь шхъаїхэм ащыщ чыпіэрэ уахътэрэ къыщыуатынхэм пае сид фэдэ лъэгапїхэм уанэсын фая? Уильэпкь узэрэфлажъэрэм къэралыгъо шапхъэхэмкїэ уасэ къыфашиын альэкыншта? Мыхэм ыкы нэмикї упчїхэм яджэуап хъугъэ адигэ къашъомкїэ купэу «Синдикэм» ихудожественнэ пащэу Едыдж Викторие къыфагъэшъошэгъэ къэралыгъо тын лъапїэр.

Николай Овсиенкэр

Къэралыгъо тыныр къызыфагъэшъошагъэхэмрэ якупхэмрэ ащыщхэр

творчествэм зиахьышу хэзыльхъэхэу, творческэ купхэм япашхэм, іспэшысэхэм яшын дэлжэхэхэрэм, орэдьлохэм, зекіемкї нэбгырэ 15-м, мы ильэсэм ичъэптиогъу мазэ и 15-м къафагъэшъошагъ. Адыгеймкї Едыдж Викторие ахэм ащыщ хъугъэ. «Лъэпкъ къашъу» зыфиорэ лъэнэыкъомкї ар къыхагъэштыгъ. Тыныр къызыфагъэшъошагъэхэм тыгъэгъазэм и 4-м мэфэкі шыкїем тетэу къарагъяжыгъ.

Тигъээзт къызэрэхиутыгъягъэу, Петр Чайковскэм ыцїэ зыхырэ концерт къэгэлэгъуап-пїэм юфхъабзэр щыкїуагъ. Нэбгырэ минрэ ныкъорэ зычэфэрэ залым чыпїэ нэкї илажъэп пломи хъушт. Къатефу альти, къэралыгъо шуухъафтыныр къызыфагъэшъошагъэхэм УФ-м культурэмкї иминистрэ ыцїекї къафагъушуагъ ашт игуадзэу Николай Овсиенкэр.

Непэ мы сценэм тет цыфхэм афэдэхэр ары Урысыем ыпсэ пызыгъэтихэрэ, ашт ишэн-хабзэхэр зыухъумэхэрэ. Мыхэр ары лъэпкъ зэхаш्लэтиэрэштыгъяжъэр, тызэрэпэуэрэ ыкы неущырэ мафэ зэрэтиштыр къызыпкъырыкъыхэрэ зыухъумэрэр, — къыуагъ Николай Овсиенкэм.

Тыныр къызыфагъэшъошагъхэр осаш купым къыхихыгъэх.

Ахэм ахэтигъэу, лъэпкъ творчествэм и Урысые Къэралыгъо Унэу Москва дэтым ипащэу Тамара Пуртовам Едыдж Викторие илофшагъэ осэ ин къыфишыгъ.

— Викторие джыри къэралыгъо къэшько купэу «Налмэсийм» хэтызэ іепэлэсэнгыгъэ ин къыгъэлэгъуагъ. Сэнэхьат къэшьоным хэкъыжы, къэлэгъеджэн юфшэнэр зыргэжъеми Ѣысэтехыпїэу ари ыгъэцэглагъ, мы тыныр ашт тэфе шыыпкъэу сэлъытэ, къашъоу анахь осэ ин зыфэпшинау Ѣысэхэм ащыщэу лъэпэтетхэр агъафедээ къашъирэ «Зэфаклор» сэ сшхъэкї къаҳэсэхы, — къыуагъ Тамара Пуртовам.

Жъуагъо ѿшылтэгъэх

Чайковскэм ыцїэ зыхырэ концерт къэгэлэгъуап-пїэм илофшагъэхэу анахь осэ ин зыфашыхэрэм зыкъызща гъэлэгъяжъорэм «Лъэпкъ искуствэм ижъуагъохэр» зыфиорэ концертэу Ѣыкїуагъэм «Синдикэр» хэлэгъяжъ, «Зэфаклор» ашт къышишыгъ. Къыхагъэштыгъэн фае, шъольыр зэфэшхъафхэу зилпїко къыхагъэштыгъэм ащыщхэу 3-р ары ныїеп зитворческэ купхэр мы сценэм а пчыхъэм рагъблэгъяжъехэр,

ахэм япичыгъо къызэлзыхыгъэр «Синдикэр» ары. Урысыем икуп цэрылохэу «Березкэмрэ» Пятницкэм ыцїэ зыхырэ хорыимрэ зы сценэм ар адытетыгъ, Удмуртиемрэ Белгород хэкумрэ къарькыгъэ купхэр зипащхэр агъашуагъэхэм зыкъагъэлэгъуагъ.

Ипащэ уасэу къыфашигъээм диштэу «Синдикэри» іэгу тео мэкъешхокї агъэктэжыгъ, къашъоу къышыгъэм осэ ин фашыгъ.

Ежэ пчегум итэу тын лъапїэр къыратыжы зэхъум гумэкыгъоу зэхишагъэм нахь мымакїэу ыгъасэхэрэр сценэшном тетхэу къашъохэ зэхъум Викторие гумэкыгъэ.

— Гумэкыгъу, гушуагъу зэхэшшагъ, бэ сыгу дэхъыкыгъэр а уахътэм. Сценэм утетэу мыш фэдэ тын лъапїэр къыпфагъэшьашу зыхыкїэ, бэ узэгүпшисэрэр. Ашт фэдэ уасэ къызыпфашыкїэ, юфэу зууж уитыр нахь лъыбгъэкотэн фае. Джыдэдэм тыздэлажъэрэр адигэ культурэм икъэухумэн ары. Сэ къызэрэсшошырэмкїэ, ар апэрэ пшъэрыль, ашт нахь лъапїэу тшэнэр Ѣытээр — ар лъыдгъэкотэнэр ары. Тисабыйхэм ашэнэр, шу альэгъунэу сифай адигэ культурэм идэхагъ, — къытфилотагъ Викторие.

Ежэ Ѣытхуу тамыгъэу къы-

ратыгъэм фэдэ Адыгеймкї къэзилэжыгъэр джыри зы нэбгыр — ар икэлэгъаджэу, режиссерэу, РСФСР-м изаслуженне юфышэу, Адыгеймрэ Пышээ шъольтырымрэ искусствахэмкїэ язаслучженне юфышэу Кыул Амэрбий.

Зы сабыим фэдэу

Ильэс иштэимехуугъ адигэ къэшько купэу «Синдикэр» Викторие зызэхиагъэр. Мыш хэтхэм ягугу къышы зыхыкїэ, ашт ынэмэ фэбагъэр къакїещы, ныр икэлэцыкї къызэрэштушыгъэштым фэдэу, игуалэу яхахохэм ягугу къеши.

— «Синдикэр» — ар сисабыим фэд, ильэси 10-кїэ узэкїэлэбжымэ зэхэттэгъагъэ колективыр, — къеуатэ Едыдж Викторие. — Клали пшъашы хэтхэм ильэс пчагъэ хъугъэу тызэдэлажъэ, зы программэп дгъэуцугъэр. Ашт зетэгъажъэм, къеу, лъэхъаным нахь диштэу, «модерн» зыфалорэм фэдэу программэ тшыгъэ, сыда пломэ

а уахътэм джары ишкїэгъагъэр. Непэ уеплымэ, ижъирэ адигэ къашъохэм тадэлажъэ, сыда пломэ мы купыр зыххээрэ «Ошъадэм» пшъэрыльэу илэр адигэ культурэм икъэухумэн ары. Ашт пае типограмми зэблэтхуугъэ.

Гуфэбагъэ хэлъэу купым хэтхэм ацэхэр Викторие къырелох, иунашо Ѣыщхэм афэдэу къатегущыгъэ.

— Къыхэзгъэштымэ сшойгъу,

адэжь

ильэси 9 хүргээ кызыздэлажье Гъонажыкъо Мурат, джащ фэдэй Чэужъ Юлие, Шевченко Сюзаннэ... Ап дэд зесэгъажъэм, «Синдикэр» зызэхэтэшм, Шпак Надеждэ «Исламыем» къыхыкъыжыи, ильэс 20 адигэ культурум, адигэ къашъом афэлжьагъ, джыдэдэм репетиторэтикуп хэт. Лыунэе Азэмат, а къелцыкъур ильэс 15 нахь ымыныбжээу къакуи, мары ильэси 6 хүргээ тывзэдэлажье. Тыркуем адигэу къикъыжыгъэхэм ащищхэри тиколлектив къыхэхъэх. Ари лъашэу сигуап. Мэрэтико Зубери мары Тыркуем къикъыжыгъэхэм ащищ, тикуп щэлажье. Сирием къикъыжыгъэхэу зэш-зэшыгъухэу Лыбызуу Шанре Джантари «Ошадэм» къыхэхъагъэх. Ацэ къеплон зыхъукъ, нэбгырэ пэпчъ къыхэзгъэшти сшоигъу, — ело Викторие.

Джырэ уахтэм «Синдикэм» хэт къешуаклохэр нэбгырэ 16 мэхъух. Анахь ныбжыкъэм 19, нахыжээ хэтэм 30 аныбж.

Ордыр ягъогогъоу

«Синдикэр» дэгъоу къызэрэшьорэр зытшлэрэр ильэс пчыагъэхъэе хүргээ, ау оред мыхэм къалоу аперэу тырихылгагъ — автобускэ Москва тадэкконэу хүргээ, чэш-мэфитурэ гъогум

тадыттыгъ ыкъи яорэд къэуакъэ дгъештагъо икъугъ — ижыре адигэ оредхэр къыхадзэхэмэ, зедежуухээ гъогум «лъэе къырадыгъ».

Едыдж Викторие:

— «Ошадэм» зызэхэтэшм, «Ащэмэзыри» къытхехъанеу къезгъэблагыи, тышыц хүргээ. Ильэс пчыагъэрэ Ioф зэдашэ къешуаклохэм, оредылохэм. Шхъадж иофшэн шогъэшгъеноу, къешуаклохэр маклохэш Бастэ Асиет дэжэ («Ащэмэзым»), оред къышало, оредылохэр къаклохэш садэж, зыщыгъасэхэрэм къычахъэхэмэ хъущтмэ къыкъепчэхэш, сигуапэу къесэгъэблагъэх. Ioфи къыддашэ — мары, оредыломэ ащищуу Беданэко Алан къитхехъагъ, къадэшьуагъ. Ари лъашэу сигуап, сыда зыпокъэ шу зэрэлэгъун фаях — зэдэлажъэхэба, ауштэу дэгъоу зэфыщтыгъэ зыхъукъ, ятворческэ иофшэнни нахь дэгъу хъущт. Сценэми тетыхэ зыхъукъ, ахэм гульйтэ зэфыряшт.

Апэрэ «Хъарыфым» къыщыублагъэу аужырэм нэс

Адигэ къашъом тарихь бай, лъэпкынм ильгогу пхырышигъ. Аш изакъоп, шуашэри аш

диштэжын фае, мэкъамэм хэбээ гъэнэфагъэ пыль. Анахьэу мы зэпстэури къэзигъэлэшьжыкъэр ижыре адигэ культурэр къебгъэлэгъоним узыфъякъи ары.

Уцугъо пэпчъ изэшюхын Викторие ышшээ иль. Къыхэгъэшыгъэн фае, шуашэу къешуаклохэм ашыгъым, ар зыфэдэштим, зыхэдэйкыгъэшт шэкъым анэсэжьэу пащэм къыхехых, ашкэ тарихьын щыш тхыгъэхэр, къебархэр егъефедэх.

Унағъори пчыжъэп

Щытхуу хэлъеу уилофшэн бгъэцкъиэн зыхъукъ, унағъом унаэ икъу фэдизэу төбгэтийнэр зэрэкъинир шъэфэп. Мыш дэжым Викторие ышшэфирэп къыдэхъурэр шхъэгъусуу илэми бэкъэ зеришушлагъэр.

— Синасып, шхъэгъусуу къистефагъэр иофшэнним къызdemылтыгъэмэ, Ioф сшэшшүнүиеп, — къыхегъэши аш. — «Синдики», «Ошади» хъуцыгъэхэп, сыда плома унагъоми бэба уахтэу плихырэр... Сэ къызэрэсшошырэмкъэ, шхъэгъусуу уилэм сэнаущыгъэу пхэлээр къыбидильгээю, къыбидишэ зыхъукъ, къыбдэхъущт, ау ежьыгу ильхэр ыпэ ригъэшьихъумэ, зи къыбдэхъущтэп — иофшэнним ыштэрэ уахтэр бэ.

Лъытэнэгъэ къынфиши зыхъукъ, ори творческэ цыфым фэдэу ыпэ укошт.

Хъабэхъу Зэчэрэ илъягъэу игугуу пшыныр кыригъэлүрэп, адигэлэйм зэришнэу, гүсэ пытэу Викторие шхъашыт. Зэчэрэи, ипшашьэу Услани Викторие имээхэхэгъэшт шэкъым анэсэжьэу пащэм къыхехых, ашкэ тарихьын щыш тхыгъэхэр, къебархэр егъефедэх.

Непэрэ пчыхъэзэхахъэр гъашгъэшт

Непэ «Синдикэр» зыххээрэ творческэ куп зэхэтэу «Ошадэм» концерт къытышт. Адигэ Республиком и Къэралыгъо филармонион ар щылшт, пчыхъэм сыйхытэй 7-мрагъэштэшт.

Ильэсир ыкъэм зыщыфаклорэм зэфхэхьысж къэгъэлэгъон «Ошадэм» зэхиштуу хабээ. Ари къэс къэ горэ программэм хагъахъ, мыгын джащ фэдэу къекъулалэхэрэм агъашгъэшт икъун агъэхъазырыгъ. Шыгуу къэдгээ къыжын, «Синдикэм» нэмийкъээ

«Ошадэм» лъэпкь мэкъамэхэм якъегъэлонкъэ купэу «Бэгъэуджыр», ижыре адигэ оредхэр къээшиохэрэ купэу «Ащэмэзыр», къэлэцыкъу къешшокъо купэу «Ошадэр», оредылоу Цыше Зарет хэхъэх.

Тапэкэ пшъерыльэу зыфи-гъэцжыхъэрэм тазыкъеупчээм, Едыдж Викторие идэжэуп мыш фэдагь:

— Мафэ къэс пшъешшурэр пшэу, сабыимэ, ныбжыкъэмэ уадэлажье, адигэ къешъонки, адигэ оредынки, мэкъэмэнки фит, мафэ къэс гүнэ алтыпфэу, Ioф адапшэ зыхъукъ, аш нахь лъялэ щылэп. Пшъерыльшахъэр тапэкэ зыфэгъэцжырэп, сыда пломэ тишилэнэгъэ — мафэ къэс тшэрэр, зыгорэм хахъо фэтшынным тызэрэдэлажъэрэр ары.

Викторие хахъо зыфишэу мафэ къэс зыдэлажъэрэр хэткий нэрыльэгъу.

Мэшлэкъо Сайд.

Мыекъуапэ — Москва — Мыекъуапэ

УПРАВЛЕНИЕ КУЛЬТУРЫ МО «ГОРОД МАЙКОП»
ТОВОРЧЕСКОЕ ОБЪЕДИНЕНИЕ
ОШАД
ХУДОЖЕСТВЕННЫЙ РУКОВОДИТЕЛЬ
ВИКТОРИЯ ЕДИДЖИ
ГОСУДАРСТВЕННАЯ
ФИЛАРМОНИЯ
РЕСПУБЛИКИ АДЫГЕЯ

10 ДЕКАБРЯ
19:00

Справки по телефону
8 (918) 426 09 36

Нахь дэгъоу шьушгъэнным пае:

Едыдж Викторие ильэс 30-м къехъугъ адигэ культурэм икъеухъумэн, икъызэтгъэнэн зыдэлажъэрэр. Къешъонымкъэ отделениеу искуствэхэмкъэ училищым хэтийр къызеухым, ильэси 9-рэ Адигеим лъэпкъ къашъомкъэ и Къэралыгъо академическэ ансамблэу «Налмэсэм» къешшокъо шхъялаэу хэтийгъ, искуствэхэмкъэ коллежэу Тхъабысымэ Умарэ ыцээ зыхырэм Ѣыригъэджаагъэх, Адигеим лъэпкъ ордымрэ къашъомрэкъэ и Къэралыгъо ансамблэу «Исламыем» ибалетмейстер шхъялаагъ, адигэ къашъомкъэ ансамблэу «Синдикэр» зэхищагъ ыкъи аш ишац, творческэ куп зэхэтэу «Ошадэм» ихудожественна пац. Викторие Адигеим изаслуженнэ артистк, Чечэн Республиком искуствэхэмкъэ изаслуженнэ Ioфыши.

Мэкъумэш хъызмэтыр

Мазэм ыкIэм нэс

Мэкъумэш хъызмэтым хэхьонигье егъешыгъэным ыкIи ащ ипродукции ибэдээршилээ зөгъэушьомбгуугъэним афытегъэпсыхъэгье федеральнэ программээ иподпрограммэу «Къоджэ псэупIэхэм хэхьонигье ягъешыгъэныр» зыфиорэр зыщи 2014-рэ ильэсийн кыышыублагъэу 2019-рэ ильэсийн нэс ащ игъэцэкIэн бюджет зэфэшьхяфхэм къахэхыгъэу сомэ миллион 706-м ехъу Адыгейм щыпэIуагъэхъагь.

А мылькумкээ псырыкIопIэ километри 160-м ехъу, гэсэнтэй хъыуантIэм икlyalpIэ километри 130-рэ агъэпсыгь, къоджэ псэупIэхэм явтомобиль гъогухэу километри 5-м ехъу агъэцэкIэжьыгь, нэгбыри 100-м тельтигэхэй зы гурит еджапIэ, фельдшер-мамыкү пункти 8 ыкIэ врачам Iоф щишэнэй зы офицашыгъэх, къуаджэм щыпсэурэ

унэгьо е специалист ныбжыкIеу 87-мэ псэукIэ амалэу ялэр нахьышу шыгъэнэмкээ юпызэтуу аратыгь.

АР-м мэкъум-мэшымкээ и Министерствэ тызэрэшгэгъэзэгээзэмкээ, 2019-рэ ильэсийн мы подпрограммээ пэуагъэхъанэу сомэ миллион 200-м ехъу агъэнэфэгъагь. АшкIэ гэсэнтэйхъэ шхъуантIэм икlyalpIэ

11,2-рэ, псырыкIопIэ километрэ 11,8-рэ, автомобиль гъогу километри 5,85-рэ агъэпсынхэурагъэжьагь. Ахэр ильэсийн ыкIэм нэс аухынхэу үүж итых.

Джащ фэдэу фельдшер-мамыкү пункти 2 ашлы. Зыр Туюцжээ районны икъуаджэу Нэшьюкуа щагъэуу, сомэ миллиони 2-рэ мин 975-м ехъу ащ

пэуухыагь. Ятлонэрэр Шэуджэн районны ит къутырэу Веселэм щырагъэжьагь. Аш ишын сомэ миллиони 5-рэ мин 73-м ехъурэ тифэшт. Мыхэри тыгъэгъазэр имыкIызэ аухынхэшь, атынхэу гухээл ял.

Ахэм анэммыкIэу подпрограммээм кыдыхэлтигэхэй зы ильэсийн квадратнэ метрэ мини 4,3-рэ хьоу физкульту

рэ спортивнэ парк цыкIу Шэуджэн районны ит къутырэу Тихоновын щагъэпсыгь, Кошхъэблэ районны икъуаджэу Еджэркуаа игупчэ кэлэцэйкIу джэгупIэ щашыгь, унэгьо е специалист ныбжыкIеу 26-мэ псэукIэ амалэу ялэр нахьышу ашынны пае сертификатхэр аратыгъэх.

ХҮҮТ Нэфсэт.

«ЭкоЦентрэм» къеты

Зэзэгъыныгъэм икIэрыйкIэу укIэтхэжьын фаемэ

Унэе предпринимательхэмрэ юридическэ лицэхэмрэ, бюджетым епхыгъэу Iоф зышIэрэ организациехэри зэрахэтхэу, хэкIэу аугъоирэр Iуащынны пае ащ фэгъэзэгъэ шьольыр операторын зэзэгъыныгъэм дыкIэтхэнхэ фаемэ.

Ар мы ильэсими кээгээцэklagъэхэр 2020-рэ ильэсэу къаклорэм пае тхылтым икIэрыкIеу кэлхэжьынхэ фае щытымэ бэрэ къыкIеупIчэх. Лъэныкуюнтуум яз зэхъокIыныгъэ горэ къымыгъэнэфагъэмэ, юридическэ лицэхэмрэ предпринимательхэмрэ зыпарэмз кэмийтхэжьхэу хэкIым идэшынкIеяфэло-фашIэхэр зытетым тетэу шьольыр операторын афиғэцэлэштих. Ау бюджетым епхыгъээргэ организациехэм икIэрыкIеу зэзэгъыныгъэ дашыжын фаемэ.

Пстэуми агу къэдгээкIыжын, унэе предпринимательхэмрэ юридическэ лицэхэмрэ шьольыр

операторын зэзэгъыныгъэм дыкIэтхэнхэ фаемэ. Аш Росприроднадзорын Краснодар краимкээ ыкIи Адыгеймкээ и Гъэлорышланы, Роспотребнадзорын АР-мкээ и Гъэлорышланы, тыхээзыуухыэрэ дунаир ыкIи чынопсийм икъекIуалхэр къеухуумэгъэнхэмкээ АР-м и Гъэлорышланы лъэппльэх.

Зэзэгъыныгъэм узэрэкIэтхэштэй шапхъэу пыльхэр мы телефонхэмкээ утеомэ кыуаюйт: 8.800-707-05-08, 8(8772)21-06-00. Электроннэ адресы: e-mail:adg_ecocentr@clean-rf.ru. Шьольыр операторын иофисхэм яадресхэр: къалэу Мые-

къуапэ, урамэу Пионерскэр, 297-рэ ыкIи поселкэу Яблоновскэр, урамэу Школьнэр, 10/1. Блыпэ-бэрэскэшо мафхэм сыхытат 8.30-м кыышыублагъэу 17.30-м нэс Iоф ашлэ, сыхытат 12.30 — 13.30-р зэсигуу, шэмбэтымрэ тхъаумажамэрэ зыгъэпсэфыгьо мафхэм.

Физическэ лицэхэм яфэло-фашIэхэм ягъэцэкIэн зытетым тетэу къэнэжьы, хэкIэу къырахыэр зыщыуащыщт графикимэ зыпари зэхъокIыныгъэ фэхъурэп.

«ЭкоЦентрэм» и Адыгэ шьольыр къутамэ ипресс-къулькIу.

Культурэм изэфэхьысыжъхэр, уахътэр

ЗэхэшцакIор — Лъэгъохэш

Республикэм культурэмкээ и Министерствэ
иколлегие игъэкотыгъэ зэхэсигьоу
илагъэм уахътэм диштэрэ 1офигохэм
щатегущилагъэх.

Культурэмкээ министрэу Аулъэ Юрэ зэхахъэр зерищагь. Адыгэ Республикаем икультурнэ-зыгъэпсэфыпэ 1офишлапIехэр къеухумэгъэнхэм ыки хэхьоногъэ ашынам афэгъэхьыгъэу министрэм игуадзэу, Урысюем, Адыгейим, Ингушетилем культурэмкэя язаслуженэ 1офишлэ Шъеупцэкъо Аминэт къэгүшьлагъэ.

Адыгэ Республикаем икультурнэ-зыгъэпсэфыпэ 1офишлапIехэр 132-мэ ашыщэу 118-р къуаджэхэм адтых. Теуцожь, Шэуджэн районхэм, Мыеекъуапэ, Адыгэ-къалэ яофыгохэр нахьышлоу гээпсигъэх. Культурэмкээ 1офишлапIехэр зыфимикиухэрэр, тъысыпIехэм ашыкъэхэрэр ма-къэп. Мыеекъопэ районым ашкэе гумэкъыгохэр илэх.

Республикэм икультурнэ-зыгъэпсэфыпэ 1офишлапIехэм лъэпкэ творчествэм икул 972-рэ ашызэхэшагь, нэбгырэ 14054-рэ ахэт. 2015-рэ ильэсэм ебгъапшэм, купхэр проценти 2,5-кээ, цыф пчагъэр проценти 3-кээ нахьыбэ хуугъэх. Народнэ купхэм, щысэ зытырахьхэрэм ячпчагъэ процент 15 хэхьуагь. 2018-рэ ильэсэм «народнэ» цээр куп 17-мэ афаусыгь.

Ясэнхъят феджагъэхэр

Культурнэ-зыгъэпсэфыпэ 1офишлапIехэм ясэнхъят феджагъэу, дэгъоу лажъэу ахэхьтэр бэ. Шъеупцэкъо Аминэт

ар къидильтызээ, яшыкъэгъэ кадрэхэр зэрафимикиухэрэр хэушхъафыкыгъэу къихигъэшыгь. Культурэм хэшшикы физимиэм, гукэ фэмыща-гъэм 1енатэ ратэу къизэрхэкъирэм угупсэфылэ хуущтэп.

Пыннаохэр, къэшьуаклохэр, фольклор купхэм ялашхэр афикаухэрэр. Программэу «Культурэр» щылэнэгъэм щылхырашызэ, Адыгэ Республикаем культурэмкээ и Министерствэ творчествэм пыльхэм яшэнэгъэ хагъэхъонымкээ егъэджэнхэр хэгъэгум иапшэрэ еджапIехэм ашызэхицагъэх.

Адыгэ Республикаем искус-
ствэхэмкээ къелэцыкыу еджэлэ
20-м нахьыбэ, искусствохэмкээ
колледж, ашьэрэ еджапIехэр илэх.
Ахэр тищыкъэгъэ кадрэхэм ягъэхъазырын зэрэдэлажъэхэрэм шхъафэу утегущилэнэр нахьышу.

Лэжъапкэр

Урысюем и Президент иунашьокээ культурэм 1офишлапIехэм ялэжъапкэр 2015-рэ ильэсэм процент 60-кээ нахьыбэ хуугъэ. Гуртымкээ мээзэ лэжъапкэр сомэ мин 25-м нахьыбэ хуугъэу зэхахъэм къышауагь.

1офишлэгъу уахътэр нэмийкээ зэхашаа аублагь. Пчэдийхым сыхъатыр 9-м къыщыублагъэу пчыхъэм сыхъатыр 8-м нээ 1офишлэгъэшагь.

ашээ. Къуаджэм дэсхэм яшо-
игъонигъэхэр къидальтытэхээ з
ялоифшэн зэхэзэхэрэм зэхъокыныгъэшүхэр ялэх.

Республикэм культурэмкээ и
Министерствэ изэхахьэ А. Шъе-
уапцэкъом къизэрэшиуагъэу,
лъэпкэ шэжжым къылкыры-
кыхээзэ, плүнгэгъэм, зыгъэпсэ-
фыгъо уахътэр цыфхэм гъешлэ-
ньонэр агъэцоным яхылIэгээ
1офтхабзэхэр агъэцакъэх.

Лъэпкэ культурэм и Гупчэ
Дунэе фестиваль-зэнэкъою
«Адыгейим ижъогъожыхэр»,
лъэпкэ театрэхэм яэзүкъэгъэх-
эр, «Ильэсэйкэ мэфэкъир»,
нэмийкхэри зэхещэх. Куль-
турэм и Унэ анахь дэгүүм
ицхэгъэшэх. «Культурэм
1офишлэгъэ анахь
дэгүү» зыфилорэр,
фэшхъафхэри
ильтэс къес гъешлэ-
ньонэр маклох.

Кавказым има-
мыр щылакэ фэгъэхъыгъэ Дунэе фе-
стивалыр лъэхъаным дештэ. Лъэпкэхэр
культурэм зэрэзфишэхэрэр 1офтхабзэм къышэл-
льягъэ. Мыгъэ шьюлтыр 16 фестива-
лым хэлэжъагь. Адыгэ Республикаэр
ильтэс 28-рэ зэрэхъурэм фэгъэхъыгъэ
мэфэкл мафэхэм атефэу Кавказ
шьолтырим и Дунэе фестиваль я
20-у зэхашагь.

Зэукигъур игъэкотыгъэу Мые-
куупэ щыкъуагь.

Япчагъэкээ бэ мыхуухэрэ
лъэпкъхэм язэхахъэхэри Ады-
гейим гъешлэгъонэр щызэхашэх.

Культурэмкээ, искусствохэмкээ
зэхахъэхэм ахъщэшко къакле-
кционэр зэхэшцаклохэр гульхээрэп.
Цыфым илпүн, игъесэн имэхъянэ
зыкъегъэтигъэнэр ары
анахьэу зылынпльхээрэр.

Лъэпкын илэпэласхэм язэ-
хахъэхэм цыфыбэ ахэлажьэ.
Адыгэ шуашэм, лъэпкэ тхы-
пхъэхэм, дышэидагъэхэм,
пэсэрэ лъэхъаным лъэпкъхэм
ашыгыгъэ пкыгъохэу къыт-
льягъэсигъыгъэхэм якъэгъэлтэ-
йон, фольклор ансамблэхэм,
театрэхэм яэзүкъэгъуэр та-
пэки игъэкотыгъэу зэрэзэ-
хашщтхэр зэхахъэм къыша-
уагь.

Нахьышум фэгъэхъыгъ

Культурэм 1офишлапIехэм
яшшэрыльхэр нахьышлоу зэрэ-
гэцэкIэхэм зэрэгтегущилагъэх-
эр шүкэлэ къыхэтгэшэх. Респу-
бликом и Лышхъэу Къумпэл
Мурат, пашхэр илэгэгъу къа-
зэрафэхъуэрэм ишүагъэкээ

культурэм иунэхэм ягъэцэк-
жын нахьышлоу зэхашэхъуагъэ-
хээ 2015 — 2019-рэ ильэсхэм
ательягъэхээ къэралыгъо про-
граммэр щылэнэгъэм щылхы-
рашызэ, щылагъэхэр дагъэ-
зыжых.

Урысюем и Правительствэ
ишүхъафтынэр «Урысюем илп»
зыфилорэр 1офишлапIеу «Ошь-

дэм» ипащэу, Адыгэ Республикаем изаслуженэ артисткэу Едыдк Викторие къизэрэфа-
гъэшшошагъэм имэхъян эз-
хахъэм къыщыхагъэшыгь. Ады-
гейим икультурэ зыкъеэты. Тапэки хэхъоныгъэхэр ышын-
хэм фэш 1офишлэгъэу ялэм
ыльяпсэ агъэлтээ зэрэлты-
котэхтэхм егувшысэх.

Культурэм и Унэ цыфхэр
зэфещэх, гупчэу зэрэштийр
щылэнэгъэм къышэлтэгъо. Ады-
гэе Республикаем исурэтышхэм
я Союз итхаматэу шылэнэгъэ-
лэжэу Елена Абакумовар,
Урысюем итеатрэхэм я 1офишлэхэм
я Союз икуутамэу Адыгэ Республикаем щылэн
ипащэу, зэльашэрэ артистэу
Зыхэ Заурбый, нэмийкхэм
зэрэхагъэунэфыкыгъэу, куль-
турэм 1офишлапIехэм хэхъоныгъэ-
ашынамкээ республикам амалхэр илэх.
Театрэхэм твор-
чествэм ыльэнхъокъэлэгэ-
хээ ашынамкээ республикам
амалхэр илэх. Театрэхэм зэрэзэ-
хашщтхэр зэхахъэм къыша-
уагь.

Культурэм 1офишлапIехэм
ягъэцэкIэхэм, фэшхъафхэм
къатегущилагъэхэреспубликэм
культурэмкээ иминистрэ иапэрэ
гуадзэу Ольга Тавшинар. Зэ-
хахъэм фэшхъаф 1офишохэри
къышаатэгъэх, зытегущилагъэ-
хэм яхылIэгээ унашьохэр
шаштагъэх.

ЕМТЫЛЬ Нурбай.

Сурэтхэр 1офтхабзэм къы-
штутхыгъэх.

Спортымрэ пүнүгъэмрэ

АЩЫГҮПШЭРЭП

Шольырхэм каратэ-домкэ (шотокан) язэн-кьюкуу Адыгэ къералыгьо университетым физкультурэмрэ дзюдомрекэ и Институт щызэхашагь.

Краснодар, Ставрополь крайхэм, Адыгеим яныбжыкъехэр зэнэкьюкуугъэх.

«Тщымыгъупшэним фэш!» зыфилорэ зэнэкьюкуур Чеченским щыкъогъэ заом лыгъэ щи-зезыхъэгъе Алексей Саламатиним, нэмикхэу чыпил «птырхэм» щифэхыгъехэм афэгъэхыгъ. А. Саламатинир Мые-къуапэ игурыт еджаплэу N 5-м щеджагъ, дзэклоплым имыжъобгуу еджаплэм кыщызэхыгъ.

Ныбжыкъехэм шотоканымкэ ялэпэлсэнэыгъе къагъельэхъуагъ, нэбгыри 100-м ехъумэ

хагъэунэфыкъирэ чыпилехэр кыдахыгъэх.

Зэнэкьюкуум исудья шъхьа-иэу Владимир Васильченкэм, зэхъяклохэм ашыкхэу Александр Леваковым, Виктор Марковым, Хъяткъо Ахмэд, нэмикхэм кыталаугъ шэжъ ялэу ныбжыкъехэр пүгъэнхэмкэ аш фэдэ зэнэкьюкуухэм ямехъанэ зыкъизерийтэр. Республике ДОСААФ-р, спорт клубуу «Вертикалыр», нэмикхэри нэрыльэйу йэпилэхъем якъэгъельэгъон чанэу хэлэжьагъэх.

Сурэтыр зэнэкьюкуум кыщытетхыгъ.

Кымэфэ футболыр

ЗЭНЭКЬОКҮУР ЛЪЭКІУАТЭ

Республикэм футболымкэ икымэфэ зэлүүхыгъэ зэнэкьюкуу хэлэжьэрэ командэхэу авшэрэ купым хэтхэм ящэнэрэ зэлүкіэгъухэр ялагъэх.

ЕШІГҮХЭР

«Фыщт» — «Картонтара-СШОР» — 4:2, «Ошыутен» — «Спортмастер» — 5:3, «Чыгушхъ» — «Урожай» — 0:0, «Дорожник» — «МФОК-Ошыутен» — 0:2.

«Фыщтим» иешлаклоу Александр Нартиковым гъогъуу 3 «Картонтара-СШОР-м» икъелапчээ Иэгуар дидзагъ.

«Ошыутенэр» — «Спортмастер» — зэрэтекуагъям къыхэдгээшырэр къелапчээм Иэгуар дээдэзэн зылъекыщхэм ялэпэлсэнэыгъе хагъэхъоным зэрэпэлхэр ары. Щыко Руслан гъогъуитто, Лыхъурэе Эдуард,

Къонэ Амир, Хъатитэ Алый зырызэ хъагъэм Иэгуар радзагъ. Ешлаклохэр псынкэу мэгупшысэх, пхъашэу мэбанэх. Джамырзэ Аслынбэч, Дэгужье Мурат, Денис Павловым зырызэ «Ошыутенэм» икъелапчээ Иэгуар дадзагъ.

«Урожай», «Чыгушхъэр», нэмикхэри алэрэ чыпилэм фэбэнэх. Пчъагъэр 0:0-у ешлэгъур аухыгъэми, «Чыгушхъэмрэ» «Урожай» язэлукъегу гъешэгъонэ къялгъэ. «Чыгушхъэр» теклоныгъэм нахь пэблагъэхъуэу уахътэ къыхэхъыгъ, ау пенальтир къелапчээм дидзэн зылъекыгъэп. Алексей Саягинир къелепчээтуу анахь дэгъухэм

ащыщ, Иэгуар аш къызэкидээжыгъ.

«МФОК-Ошыутенэр» «Дорожникым» зэрэтекуагъэр дгээшлагъорэп, иешлаклэ хигъэхъон юлъекыщ. Къошк Рустем гъогъуитто хъагъэм Иэгуар ридзагъ.

«Урожай» иешлаклоу Денис Крыловым гъогъуи 6 къэлапчээм Иэгуар дидзагъ, «Бомбардир» анахь дэгъу» зыфилорэ щитхуцээр къыдихынэмкэ амалышуухэр илэх. «Чыгушхъэм» хэтэу Антон Винниковым кымэфэ зэнэкьюкуум гъогъуи 5 къелапчээм Иэгуар щидидзагъ.

Мыекъоле «Зэкъошныгъэм»

итренер шъхьа-иэу Ешыгоо Сэфэрбый ешлэгъухэм ялъыгъ, республикэм щапугъэ ныбжыкъехэм ялэпэлсэнэыгъэ зэрэхагъахорэм уасэ фишыгъ.

Тыгъэгъазэм и 15-м я 4-рэ ешлэгъухэр стадионуу «Юностим» щыкъоштых.

«Чыгушхъ» — «Фыщт» СШОР — «Спортмастер» МФОК — «Ошыутен» «Урожай» — «Дорожник»

Алэрэ ешлэгъур пчэдэйжым сыйхытэр 10-м аублэшт.

Ятлонэрэ ыкыл ящэнэрэ купхэм, зэнэкьюкуур зэрэшкылорэм, ветеранхэм яшлэгъухэр тинэпльэгъуу итых, къэххэм гъэзетеджхэр ащыдгъэгъозэштых.

Авшэрэ купыр

ЗЭПҮҮГҮМ ҮҮЖ

Урысыем футболымкэ иапшэрэ куп хэт командахэм 2019 — 2020-рэ ильэс ешлэгъум хэхээрэ зэлүкіэгъухэм яапэрэ къэлъэныкъо аухыгъ.

КІЭУХХЭР

Я 19-рэ зэлүкіэгъухэм якъэххэр зэтэгъапшэх. «Зенит» — «Динамо» — 3:0, «Арсенал» — «Локомотив» — 4:0, «Тамбов» — «Оренбург» — 3:0, «Краснодар» — ЦСКА — 1:1, «Спартак» — «Ростов» — 1:4, «Ахмат» — «Уфа» — 0:1, «Крылья Советов» —

«Урал» — 2:3, «Шыачэ» — «Рубин» — 1:1.

«Локомотив» 0:4-у ешлэгъур шуахыгъэу дышээр къыдихын юлъекыщтэу тлъытэрэп. «Краснодар» иешлаклэ хигъэхъоным фэхъязыр, ау алэрэ е ятлонэрэ чыпилэр къыдихын фэш судьяхэм ялтыгъяэри макъэп. «Краснодар» ЦСКА-м зыдешлэм, та-къикъ 15 фэдиз судьям зэлүкіэгъу

уахътэм хигъэхъуагъ. Зэлүүгъо башэ ышыгъ, ар «Краснодар» къегоуагъ. Зэлүкіэльур зэрэлхэрэм лынгэлэхэрэ судьяхэр гъэнэфагъэх, диским тыратхагъэм икъеркэлэу судья шъхьа-лаэр башэрэ еплъыжы, ыгъэмисэн фаэр икъоу къыхигъэшырэп.

Я 11-рэ чыпилэм щылэ «Тамбовым» къыщегъэжъагъэу ауж къинэрэ командахэм рэхъат ялэп, авшэрэ купым къыхэнэжъыщтыр къэшлэгъуа къашхэй.

«Краснодар» хэтхэу М. Сулеймановынрэ М. Сафоновынрэ хэгъэгүм иешлакло ныбжыкъехэм янахь дэгъухэу къызэрэхагъэхэм фэшлэгъушло. Алан Да-гоевым ипсауныгъэ зыпиль ри-гээцжыгъ, ЦСКА-м изэлүкіэгъухэм ахлажьэ.

Я 20-рэ ешлэгъухэр 2020-рэ

ильэсүм гъэтхапэм и 1-м командахэм ялэштых.

ЧЫПІХЭР

1. «Зенит» — 45
2. «Краснодар» — 35
3. «Ростов» — 34
4. ЦСКА — 34
5. «Локомотив» — 34
6. «Арсенал» — 25
7. «Уфа» — 25
8. «Динамо» — 24
9. «Урал» — 24
10. «Спартак» — 22
11. «Тамбов» — 21
12. «Ахмат» — 19
13. «Рубин» — 19
14. «Оренбург» — 19
15. «Крылья Советов» — 18
16. «Шыачэ» — 15.

Нэктубгъор зыгъэхъазырыгъэр ЕМТЫЛН Нурбай.

Зэхэзыщагъэр ыкыл кыдэзыгъэкъирэр: Адыгэ Республикаам лъэпкъю Иофхэмкэ, Иэкъыб къэралхэм ашып-пэурэ тильэпкъэгъухэм адьярээ зэпхынгъэхэмкэ ыкыл къебар жууцэйн иамалхэмкэ и Комитет

Адресыр: ур. Крестьянскэр, 236

Редакциер зыдэшилэр: 385000, кт. Мыекъуапэ, ур. Первомайскэр, 197.

Телефонхэр: приимнэр: 52-16-79, Редакцием авторхэм къа-Ихырэр А4-къи заджэхэрэ тхъапхэу зипчагъэкъ 5-м емыхъухэрэ ары. Сатырхэм азыфагу 1,5-рэ дэлтээ, шрифтыр 12-м нахь цыкъунэу щытэп. Мы шапхэхэм адимыштэрэ тхъагъехэр редакцием зэкъегъэжъых.

E-mail: adygoevoice@mail.ru

Зыщаушыхъатыгъэр: Урысые Федерацием хэутын Иофхэмкэ, радиокъэтын-хэмкэ ыкыл зэлъы-Исыкъэ амалхэмкэ и Министерствэ и Темир-Кавказ чыпилэгъоры-шапл, зираушыхъатыгъэ номерыр

ПИ №ТУ23-00916

Зыщаушыхъатырэр ООО-у «Полиграф-ЮГ», 385000, кт. Мыекъуапэ, ур. Пионерскэр, 268

Зэкъэмкэи пчагъэр 4129
Индексхэр П 4326
П 3816
Зак. 2885

Хэутынм узьши-кэтхэнэу щыт уахътэр Сыхъатыр 18.00

Зыщаушыхъатырэр уахътэр Сыхъатыр 18.00

Редактор шъхьа-лаэр Дэрбэ Т. И.

Редактор шъхьа-лаэр игуадзэр Мэцлэкъо С. А.

Пшъэдэгъыж зыхырэ секретарыр Жакъэмкъо А. З.